

1879-02-21

Afsender
J. C. Jacobsen

Modtager
Emil Chr. Hansen

Type:
Brev

Sprog:
Dansk

Afsendersted:
København

Afsenderinfo (lakstempel, adresse
m.m.):
Brevhoved: J. C. Jacobsen, Carlsberg

Modtagersted:
København

Modtagerinfo (udskrift, tilskrift
m.m.):
På sidste side har Emil Chr. Hansen
med blyant skrevet kladder til svar

Omtalte personer:
Christen Thomsen Barfoed
Louis Pasteur
J. C. Schiødte
Japetus Steenstrup

Arkivplacering:
Det Kongelige Bibliotek, NKS 4069
4°

Emneord:
Disputats, Københavns Universitet,
Selvopfattelse

Dokumentindhold

Jacobsen giver Hansen en opsang p.g.a. hans - efter Jacobsens mening - lidt for store selvfølelse. Hansen har udtrykt misfornøjelse med universitetets behandling af ham.

Transskription

Fredag Middag 21 Febr 79.

Kjære Herr E. Hansen!

Lad mig hermed bringe Dem min forbindtlige Tak for det mig tilsendte Exemplar af Deres Skrift, som jeg strax har begyndt at studere, men som vil give mig Beskjæftigelse i længere Tid, før jeg kan tale med derom! Derimod føler jeg Trang til at tale et Par Ord med Dem om adskillige Puncter i Deres Brev, som have foruroliget mig, fordi Deres Vel ligger mig paa Hjerte.

Da De ikke kan være [i] Tvivl om denne min oprigtige Interesse for Dem og da De sikkert heller ikke vil tage en gammel Mands venskabelige Udtalelser fortrydeligt op, troer jeg at kunne og burde tale ganske oprigtigt. Jeg troer ikke at Universitetet er uvillig til at anerkjende en Mands Fortjeneste, fordi han er Autodidact, men jeg troer at Universitetet – efter min Overbevisning med fuld Føie – er meget betænkelig ved at indrømme Undtagelser fra de gjældende Regler for Adgang til at opnaae akademiske Værdigheder. Det er min Overbevisning, som med min stigende Livserfaring er bleven bestandigt stærkere, at intet Samfund og ingen Institution kan trives, ja næppe nok bestaae, dersom man for ofte og for tit rokker ved det fundamentale Grundlag, hvorpaa det er bygget. Jeg tilstaaer at man efter min formening ikke har været konservativ nok i den herom handlede Retning. Men hvad enten De erkjender Rigtigheden af denne min Betragtningmaade eller ikke, maa jeg varmt

bede Dem at overveie om De ikke "gjør Uret" imod Universitetet og Dem selv ved uden videre at forudsætte Mangel paa "Venlighed" fra Universitetets Side. Hvad der særlig foruroliger mig paa Deres Vegne,

er den synlige Bitterhed, hvormed den formentlige Uret har fyldt Deres Sind og det noget for stærke (exalterede) Udtryk af Selvfølelse og Selvtillid, som denne Stemning har aflokke Dem (Sammenligningen med Pasteur.) Det vil heller ikke kunne undgaa Nogens Opmærksomhed, at det ikke er en venlig Stemning mod Universitetet, der har fremkaldt Deres Tilbud af et "overdrevent stort" Antal af Theser og De har næppe tilstrækkelig overveiet at denne næsten udfordrende Overdrivelse ikke er særdeles egnet til at fremkalde den "Venlighed" som De dog ønsker eller kræver. Hvorvidt det iøvrigt er forsigtigt at udæske Opponenten eller Concurrenter til at prøve Styrke med Dem i saamange, forskellige Retninger, ved jeg ikke, men jeg kan ikke fordølge, at jeg i Deres Sted ikke vilde have givet mit Lune Luft paa denne Maade.

Jeg har nu talt, som jeg lovede, aldeles oprigtigt og stoler paa, at De vil forstaae det Sindelag som har dicteret mine Ord. Disse ere, som De seer, nedskrevne paa staaende Fod, fordi jeg ønskede at De skulde kjende det øieblikkelige Indtryk, som Deres Brev gjorde paa en oprigtig Ven. Maaskee viser ogsaa jeg formegen Selvtillid ved at troe at min Alder og Erfaring sætte mig istand til at give

Dem et nyttigt Raad og maaskee vilde jeg ved at give mig nogen Tid kunnet forme mine Tanker bedre og i en heldigere Form, men jeg haaber at de Kanter, der maaskee kunne findes deri, ikke ville støde den, som læser mine Ord med Venlighed.

Deres oprigtigt hengivne

J. C. Jacobsen

[Emil Chr. Hansens blyantskladde til svar:]

Da jeg læste Deres Brev, blev jeg paa en Gang først bedrøvet og glad; bedrøvet fordi jeg saa nogen misbilligelse deri, glad fordi Deres Brev dog helt(?) igjen. var

[Over linjen: Da jeg] Ved at læse Deres [over linjen: Skrivelse] Brev blev jeg strax lidt underlig tilmode og frygtede for at mit Brev maaske virkelig var skrevet i en exalteret Stemning, i saa Tilf. beder jeg Dem om Tilgivelse, til min som Undskyldn. kan [over linjen: det] jeg maaske muligvis gjælde, at jeg har havt en streng Tiid. Jeg

EMIL CHR. HANSENS ARKIV
CARLSBERGFONDET

blev [over linjen: paa en gang] bedrøvet og glad over Deres Brev; bedrøvet fordi det indeholder Misbill., glad fordi det dog er skrevet med sand Velvilligh. Kun skrive denne Gang thi nu maa Alt siges, og Intet være uklart.

Naar jeg talte om Past. var det kun et Udbrud af den brænd. Higen jeg har efter en Gang i Tiden at levere Arb., som d[...] At jeg betragter ham som den store, uopnaael. Mester, hvis Værker rager op over Alt andet paa dette Omraade, viser min Afh. paa mange Steder.

Specialist skurrede i mine Øren og jeg kunde maaske i Ubesindigh. [...] Jeg har paa anden Maade gjort Fyldest. Flere gode Mænd Stp. [Steenstrup], Barfoed, Schiødte ikke Examen.

Bedrøvet blev jeg, da jeg ved Nytaarstid søgte Pladsen, at jeg ikke fik den, jeg betragtede det som et Mistillidsvotum. Som Laboratoriets Direct. ønsker deHer, at jeg skal være Doctor. Fra Universitetets mener de, at jeg ikke bør faae Lov dertil.

Decanus venlig, han var iblandt dem, der støttede. Ingen [...] i [...] hverken im(?) eller(?) [...]; min Opgave en anden. Aarene gaae, snart 40 Aar.

De tager absolut Parti for Universitetet.

J. C. Jacobsen
Carlsberg

London d. 21 Febr. 79.

Kjære Fars E. Hansen!

Lad mig først lovsige Dem min fastestillige Tak for
det mig tilsendte Exemplar af Deres Brev, som jeg først
begjætt at se, men som mit gamle ung Ophængsel
ligeledes fik, som jeg kan tale med Dem om. Dermed skal jeg
Tro mig til at tale til Dem om den ene af de to Hænder
i Deres Brev, som jeg først taler mig, fordi Deres Brev
ligger mig på Hjerte.

Da de to Hænder medens Deres min oprigtige
Kærlighed for Dem og de to Brevet skal det mit Lige en
gammel Mand usynligvis bestået fastholdt af, kan
jeg at Dem og andre tale ganske oprigtigt. Jeg kan ikke
at min egenhed er villig til at anvende en Mand fastholdt,
færdig som et Ophængsel, men jeg kan at min egenhed —
af den min Ophængsel med fastholdt — og meget behageligt
med at min egenhed fastholdt for de gjældende Lige for Ophængsel
til at opføre akademiske Hænder. Det er min Ophængsel
som med min egenhed Lige anfører at alle de Hænder fastholdt,
at indet Ophængsel og ingen fastholdt Lige Lige, ja meget ud
Lige, der som man for ofte og for let vilde at det min egenhed
Gjældt, som det er Lige. Jeg vilde at man efter min
Lige det for en fastholdt Lige; det som fastholdt
Lige. — Men det er den Lige fastholdt Lige af
den min Ophængsel med det, men jeg nok.

